

„Sztuka nieobecna” – artyści polscy na emigracji i ich dzieła w drodze do kraju (dr Mirosław Supruniuk – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Dyskusja i podsumowanie

(Przerwa na kawę i poczęstunek)

4. Blok źródłoznawczy:

13.30–16.00 – Emigracyjne archiwalia i zbiory czasopism w instytucjach krajowych

(Moderator: Stanisław Flis – Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku)

Archiwum Emigracji i Muzeum Uniwersyteckie w Toruniu – zbiory i prace (dr Anna Supruniuk i dr Mirosław Supruniuk – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Emigracyjne czasopisma w zbiorach Biblioteki Narodowej w Warszawie (Krzysztof Alberski – Biblioteka Narodowa)

Niemieckie polonika emigracyjne w zbiorach Gabinetu Książki i Prasy Polskiej w Niemczech z siedzibą w Opolu (dr hab. Maria Kalczyńska – Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu)

Emigracyjne czasopisma i rękopisy w zbiorach Biblioteki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (ks. Tadeusz Stolz – Katolicki Uniwersytet Lubelski)

Archiwum Związku Artystów Scen Polskich za Granicą i polskich teatrów emigracyjnych w Wielkiej Brytanii w zbiorach Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie (Dorota Buchwald i Monika Krawul – Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie)

Udział pracowników Biblioteki Narodowej w pracach porządkowych i informacyjnych w bibliotekach i archiwach polonijnych (dr Maria Wrede – Biblioteka Narodowa)

Emigracyjne czasopisma i archiwalia w zbiorach Cyfrowego Archiwum Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w Gdańsku (Marzena Flis – Archiwum Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”)

Podsumowanie i zakończenie konferencji.

Przedsięwzięcie w ramach ogólnopolskiego projektu „Rok Kultury Niezależnej”

Organizator:
Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Gdańsku

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Patronat honorowy

Partnerzy:

Komisja Krajowa NSZZ

Patronat medialny:

EMIGRACJA A ŚRODOWISKA KULTURY NIEZALEŻNEJ W KRAJU

**ROK KULTURY
NIEZALEŻNEJ**
Projekt edukacyjny Instytutu Pamięci Narodowej

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku

zaprasza

na konferencję naukową

„Emigracja a środowiska kultury niezależnej w kraju”

pod honorowym patronatem
Prezydenta Miasta Gdańska
Pawła Adamowicza

25–26 marca 2010 r. w Gdańsku

Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku
Ratusz Staromiejski
ul. Korzenna 33/35

Partnerzy:
Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku
Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”

Patronat medialny:
TVP Gdańsk
Radio Gdańsk
Portal Trójmiasto.pl

Konferencji towarzyszyć będzie zorganizowana przez Nadbałtyckie Centrum Kultury wystawa „**Malarski Exodus. Polscy malarze w Londynie w II połowie XX wieku**” (kurator Anna Zalewska), prezentowana od 12 marca do 7 kwietnia br. w Ratuszu Staromiejskim w Gdańsku. Na wystawę składać się będzie 20 prac malarskich oraz rysunków autorstwa 10 wybitnych przedstawicieli środowiska londyńskiego. Będą to prace zróżnicowane pod każdym względem – formalnie, tematycznie, odzwierciedlające kalejdoskop osobowości artystycznych, jakie tworzyły to środowisko. Większość z prezentowanych artystów, pomimo stałego pobytu w Anglii, wystawiała swoje prace w kraju, co było wyrazem żywych związków z ojczyzną. Wszystkie prezentowane na wystawie prace pochodzą z kolekcji Archiwum Emigracji w Toruniu oraz Muzeum Uniwersyteckiego w Toruniu.

Dzień I – 25 marca 2010 r.

1. Blok emigracyjny:

10.00–12.45 – Instytucje emigracji polskiej i ich wpływ na kulturę niezależną w kraju cz. 1

(Moderator: dr hab. Mirosław Golon – Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku)

Referaty wprowadzające:

Kongresy Kultury Polskiej na Obczyźnie w obronie wolnej nauki polskiej (prof. Eugeniusz S. Kruszewski – profesor Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie, prezes Instytutu Polsko-Skandynawskiego w Kopenhadze)

Nie tylko *Kroniki krajowe*. Doktora Romana Lewickiego, wiceministra ds. kraju w Rządzie RP na Uchodźstwie, poczynania na rzecz Polski i Polaków (dr Tadeusz Krawczak – dyrektor Archiwum Akt Nowych w Warszawie)

USA

Polski Instytut Naukowy w Ameryce jako ośrodek wspierania nauki i kultury polskiej w USA i w kraju (prof. Tadeusz Gromada – emerytowany profesor historii, prezes Polskiego Instytutu Naukowego w Ameryce)

Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce jako ośrodek wspierania nauki i kultury polskiej w USA i w kraju (dr Iwona Drag-Korga – dyrektor Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku)

Wielka Brytania

Biblioteka Polska POSK w Londynie jako ośrodek wspierania kultury polskiej na emigracji i w kraju (Grzegorz Pisarski – zastępca kierownika Biblioteki Polskiej w Londynie)

(Przerwa na kawę)

13.00–15.30 – Instytucje emigracji polskiej i ich wpływ na kulturę niezależną w kraju cz. 2

(Moderator: prof. dr hab. Grzegorz Berendt – Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku)

Szwecja

Emigracja niepodległościowa w Szwecji – wsparcie dla ludzi kultury w kraju i na obczyźnie (Michał Bieniasz – prezes Kongresu Polaków w Szwecji)

Wydawnictwa i rozdawnictwa (Ludomir Gardziński-Gąssowski – sekretarz Kongresu Polaków w Szwecji, dziennikarz)

Dania

Instytut Polsko-Skandynawski w Danii a niezależna nauka i kultura w kraju (prof. Eugeniusz S. Kruszewski)

Działalność kopenhaskiego komitetu poparcia „Solidarności” (Roman Śmigieński – działacz emigracyjny, dziennikarz)

Niemcy

Czy tzw. Polonia pomagała „Solidarności” w latach stanu wojennego 1981–1989? Reminiscencje Edwarda Klimczaka, wydawcy emigracyjnego dwutygodnika „Pogląd” i przewodniczącego „Towarzystwa Solidarność” z Berlina Zachodniego (Edward Klimczak, działacz emigracyjny, dziennikarz)

(Przerwa na kawę i poczęstunek)

2. Blok emigracyjny – panel dyskusyjny:

16.00–17.30 – Instytucje emigracji polskiej i ich wpływ na kulturę niezależną w kraju – metody wsparcia i oddziaływania – dyskusja
(Moderator: Alina Kietrys, dziennikarz)

Uczestnicy: prof. Eugeniusz S. Kruszewski, prof. Tadeusz Gromada, dr Iwona Drag-Korga, Irena Lasota, Grzegorz Pisarski, Michał Bieniasz, Ludomir Gardziński-Gąssowski, Roman Śmigieński, Edward Klimczak

Podsumowanie dyskusji

Dzień II – 26 marca 2010 r.

3. Blok historyczny

10.00–11.00 – Wydawcy i przenikanie wydawnictw emigracyjnych do instytucji oraz środowisk kultury w kraju

(Moderator: dr hab. Maria Kalczyńska – Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu)

Obieg książki zakazanej: kraj, emigracja, świat zachodni 1977–1989 (dr Paweł Sowiński – Instytut Studiów Politycznych PAN w Warszawie)

Problematyka przenikania wydawnictw emigracyjnych do kraju (dr Andrzej Paluchowski – Katolicki Uniwersytet Lubelski)

Gromadzenie i udostępnianie tzw. prohibitów w Bibliotece Gdańskiej Polskiej Akademii Nauk w latach 1980–1989 (dr Aleksander Baliński – Biblioteka Gdańska PAN)

(Przerwa na kawę)

11.15–13.00 – Emigracja a środowiska kultury niezależnej w kraju

(Moderator: dr hab. Mirosław Golon – Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku)

Pomoc finansowa dla kultury niezależnej w Polsce (Irena Lasota – politolog, publicystka, dyrektor Institute for Democracy in Eastern Europe, IDEE)

Rola „Kultury” we wspieraniu środowisk kultury niezależnej w kraju (dr Małgorzata Ptasieńska-Wójcik – Instytut Pamięci Narodowej)

Kultura niezależna w kraju na łamach pism wydawanych na emigracji w latach 1980–1989 (Stanisław Flis – Instytut Pamięci Narodowej)

Północnoamerykańskie Studium Spraw Polskich i jego wysiłki na rzecz niezależnej kultury w kraju (dr Piotr Kardela – Instytut Pamięci Narodowej)